

Robert Kostecki
(Pasłek)

Myślęcicy

(tekst poprawiony i uzupełniony z *Głosu Pasłęka*, nr 12, 1997, s. 20)

Ród Myślęcickich (także: Mislenski, Mislenta, Myślenta, Myślęta) miał wywodzić się z miejscowości Myślęta (dok. Meuslitz). W XVI wieku dobra rycerskie Myślęta należały do starostwa dąbrowińskiego i podlegały parafii w Uzdowie. Najstarszy zapis o wsi Myślęta pochodzi z roku 1544, kiedy to Albrecht Fink z Zybułtowa odstąpił Fryderykowi von Oelsnitz Turzę Wielką z 80 włókami i puste majątki Myślęta i Prusy z 32 włókami za Frygnowo i Korsztyn. Nie wiadomo w jakich okolicznościach Myślęta opustoszały, ale jako gniazdo rodowe Myślęcickich musiały być zamieszkałe przez przedstawicieli tego rodu, prawdopodobnie jeszcze na początku XVI wieku. Myślęcickim przypisuj się herb Prus 2, czyli Wilcze Kosy.

Ziemia sasińska, na której położone były Myślęta, w chwili sprowadzenia Krzyżaków była słabo zaludniona, ponieważ Sasinowie wyginęli lub rozproszyli się podczas częstych walk pogranicznych z Polską i Rusią. Krzyżacy zajęli ją w roku 1254 dokonując ostatecznego spustoszenia. Do zagospodarowywania podbitych terenów wykorzystywano osadników z pobliskiego Mazowsza i ziemi chełmińskiej, a także podbitą ludność pruską. O osadnictwie pruskim za czasów krzyżackich świadczą nazwy zakładanych tu wsi: Prusy, Pruski, czy też Prusinowo.

Przypisany Myślęcickim herb i lokalizacja ich rzekomego gniazda rodowego, sugerują staropruskie korzenie tego rodu. Jednak współcześni uważali Myślęcickich za starą szlachtę polską. Heraldyka polska zna Myślęcickich z Myślęcina, w pow. gnieźnieńskim oraz Myślęcickich (h. Lubicz?) z Myślęcinka, w pow. bydgoskim.

Przedstawicielem omawianej rodziny był Mateusz Myślęcicki. Po studiach służył Radziwiłłom ze Słucka, potem Stanisławowi Pacowi, wojewodzie witebskiemu, następnie Aleksandrowi Czartoryskiemu, wojewodzie wołyńskiemu. Dzięki ich poparciu dostał się na dwór Stefana Batorego. Podczas pobytu w Lidzbarku przeszedł oficjalnie z wyznania rzymsko-katolickiego na luteranizm i jako duchowny tego wyznania osiadł w Kutach k/ Węgorzewa, gdzie do roku 1581 był adiunktem, a później proboszczem. W roku 1597 otrzymał na prawie chełmińskim majątek Gąsewo w starostwie węgorszewskim, obejmujący 12 włók ziemi. Ożenił się z Eufrozyną z Wiercińskich, córką proboszcza luteranckiego w Żabinie i miał z nią syna Celestyna. Celestyn Myślęta vel Myślęcicki, urodził się 27 marca 1588 roku w Kutach. Ukończył szkołę łacińską w Węgorzewie, potem studiował w Królewcu, następnie w Wittenberdze i w Giessen, gdzie uzyskał doktorat. Po dłuższej podróży po zachodniej Europie, wrócił do Królewca i na tamtejszym uniwersytecie został w 1619 roku profesorem teologii, a w 1621 roku profesorem języka hebrajskiego. W 1644 roku przewodniczył uroczystościom setnej rocznicy założenia uniwersytetu królewieckiego. Z małżeństwa z Reginą Winter, miał dwoje dzieci: Celestyna i Eufrozynę. Zmarł nagle w roku 1653, przeżywając oboje dzieci.

Naturalnej wielkości portret Celestyna Myślęty znajdował się w kościele katedralnym w Knipawie. Wzorując się na tym portrecie Jan Herman, rytownik królewiecki, sporządził miedzioryt o wymiarach 16,5 x 10 cm, ukazujący popiersie Myślęty oraz jego herb. Herb ten przedstawia w polu czerwonym dwa kroje (pióra?) w krzyż, czubami do góry. W klejnocie widnieje pięć piór strusich. Prawdopodobnie, dzięki podobieństwu tego herbu do herbu Wilcze Kosy, heraldycy zaliczyli Myślęcickich do rodowców Prusa.